

С. М. Безпалій¹

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ПІСТОЛЕТІВ-КУЛЕМЕТІВ «ФОРТ-224» ТА «ФОРТ-226» ПІДРОЗДІЛАМИ ПОЛІЦІЇ

¹Національна академія внутрішніх справ

Анотація

У роботі висвітлено причини, що обумовлюють необхідність заміни озброєння підрозділів поліції МВС України, а також розкрито переваги застосування сучасних зразків стрілецької зброї

Ключові слова: схема «булпап», зброя, штурмова гвинтівка, поліція

Abstract

The reasons of needs to replace the armed of police of Internal Affairs of Ukraine and the advantages of modern small arms are highlight in the work

Keywords: scheme «bullpup», weapon, assault rifle, police

В Україні абсолютна більшість поліцейських озброєні пістолетами Макарова (ПМ) та автоматами Калашникова (АКС-74У), які не відповідають вимогам до поліцейської зброї з декількох причин. Так, ПМ має магазин малої ємкості, а куля патрону 9х18-мм ПМ має малу пробивну та вбивчу силу, що в поєднанні з невисокою точністю стрільби ускладнює можливість для поліцейського вийти переможцем у вогневому контакті з правопорушником [1]. Автомат Калашникова з вкороченим стволом (АКС-74У) був створений в кінці 70-х років минулого століття на базі автомата АК-74 й призначався не для озброєння міліції, а для екіпажів бойових машин, обслуги гармат та інших військовослужбовців, для яких використання автомата АК-74 створювало значні труднощі. Крім того, АКС-74У має малу точність стрільби за великої дальності польоту кулі, на якій зберігається її вбивча сила, що може стати причиною ураження сторонніх осіб [1]. Отже, озброєння підрозділів поліції МВС України морально застаріло, а питання щодо його заміни досі не вирішене, хоча такі спроби вже були.

Необхідно зазначити, що кожний підрозділ МВС України має свої завдання та відповідне озброєння для їх виконання. Проте, як показує практика, в умовах ускладнення криміногенної обстановки поліцейські повинні мати зброю, з якою вони можуть протистояти кримінальним угрупованням, озброєним сучасною зброєю.

Робота над конструюванням зброї, розробленої за схемою «булпап» (англ. *Bullpup*), в якій ударний механізм і магазин розташовані в прикладі позаду спускового гачка, в більшості провідних країн світу розпочалася ще в другій половині ХХ століття [2]. По-перше, пошук нових схем малогабаритної зброї був зумовлений необхідністю її використання

солдатами, розміщеними всередині новостворених бойових машин піхоти, бронетранспортерів і десантних вертольотів, а також потребою зменшення ваги та розмірів індивідуального екіпірування й озброєння військовослужбовців. По-друге, основним напрямком розвитку сучасної стрілецької зброї стало її моделювання як єдиного комплексу, що надає можливість стрільцю швидко переобладнувати його з одного зразка в інший, необхідний для виконання наявного вогневого завдання щодо знищення противника за допомогою різних боєприпасів. Деякі зразки зброї, що мають стати базою таких комплексів, вже розроблені, випускаються і навіть перебувають на озброєнні ряду країн. Отже, перевагами схеми «булпап» є компактність, висока купчастість бою, зручне перезарядження під час стрільби через бійниці [2, 3].

Проте зброя, розроблена за схемою «булпап» має й ряд недоліків, пов'язаних з особливостями їхньої конструкції: вихід порохових газів та екстракція стріляних гільз відбувається близько до обличчя стрільця, що разом з малою довжиною прицільної лінії та високим розташуванням прицільних пристосувань ускладнює точність прицілювання [3].

Для вирішення зазначених вище проблем в Україні з 2009 року Казенне науково-виробниче об'єднання «Форт» виробляє модифікації ізраїльської штурмової гвинтівки TAR-21, розроблені за схемою «булпап», що випускаються під марками «Форт-221», «Форт-222», «Форт-223», «Форт-224», «Форт-226» з власних комплектуючих.

Пістолет-кулемет «Форт-224», розроблений під патрон 9x19-мм Luger, планується прийняти на озброєння поліції на зміну морально застарілих АКС-74У. Робота автоматики пістолета-кулемета «Форт-224» ґрунтується на використанні енергії газів, що впливають на головку поршня. Поєднуючи в собі портативність пістолета з безперервністю кулеметного вогню, вони призначені для ураження цілей на дальності 200 м в умовах міста, відрізняються хорошою стійкістю до ударів, комфортністю використання і точністю прицілювання, що є вкрай необхідним для ведення інтенсивного автоматичного вогню. Пістолет-кулемет можна легко переобладнати в штурмову гвинтівку й навпаки за допомогою конверсійного комплексу, що містить ствол, затворну раму і приймач магазину. Зброя може доповнюватися тактичним ліхтарем, лазерним покажчиком, оптичним і нічним прицілом з метою зменшення інфрачервоної, оптичної та звукової помітності [2, 3].

Пістолет-кулемет «Форт-226» є вдосконаленим варіантом ізраїльського пістолета-кулемета Micro-Uzi, від якого він відрізняється поліпшеною ергономікою, наявністю трьох планок Пікатіні на кришці ствольної коробки та з боків. Ручка зведення затвора перенесена зверху на ліву сторону ствольної коробки, що надало можливість встановити на це місце додаткову планку Пікатіні. Ударно-спусковий механізм надає можливість для ведення стрільби чергами і поодинокими пострілами.

Конструктивними особливостями зазначених зразків зброї є можливість їхнього використання в якості бази для модульного стрілецько-гранатометного комплексу. Корпус штурмових гвинтівок виготовлений з високоміцних полімерів в поєднанні з легкими сплавами. Ударостійкий корпус у найбільш вразливих місцях посилено сталевими вставками. Газовідвідний вузол розташований над стволом і повністю прихований корпусом зброї. Газовий поршень має довгий робочий хід і жорстко зафіксований на рамі затвора. Затвор поворотний, замикається за ствол на 7 бойових упорів. Викидач і відбивач закріплені на затворі. Комплект зброї містить два взаємозамінних варіанти затворів, що забезпечують викид стріляних гільз на праву або на ліву сторону зброї, а в корпусі зброї зроблені два вікна для викиду стріляних гільз. Затворна рама рухається всередині корпусу на одному напрямному щаблі, а над ним розташовується поворотна пружина, частково прихована всередині порожнього штока газового поршня [2, 3].

Неповне розбирання штурмових гвинтівок та пістолетів-кулеметів «Форт» легко здійснити в польових умовах без використання інструментів. Для того, щоб розібрати зброю, досить виштовхнути з'єднувальний стержень у верхній задній частині прикладу, після чого відкинути назад-вниз затильник прикладу й витягнути затворну раму.

Підсумовуючи вищевикладене можна констатувати, що в Україні вже розпочався випуск зброї, якими в перспективі можуть бути озброєні підрозділи поліції. Проте, залишаються не вирішеними питання щодо серійного виробництва зазначених зразків зброї та озброєння ними підрозділів поліції згідно з їх завданнями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бабак Ф. К. Основы стрелкового оружия / Ф. К. Бабак. – М. : ООО «Издательство АСТ»; 2007. – 256 с.
2. Попенкер М. Штурмовые винтовки мира / М. Попенкер – М. : АСТ, 2007. – 384 с.
3. Кассанелли И. К. Современное огнестрельное оружие / И. К. Кассанелли. – Х. : Книжный клуб «Клуб семейного досуга», 2013. – 304 с.

Безпалій Сергій Миколайович, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри вогневої та спеціальної фізичної підготовки Національної академії внутрішніх справ, м. Київ, e-mail: s_bezpaluy@mail.ru

Sergiy Bezpaluy, Ph. D., associate professor, assistant professor of department of fire and special physical preparation of National Academy of Internal Affairs, Kiev, e-mail: s_bezpaluy@mail.ru